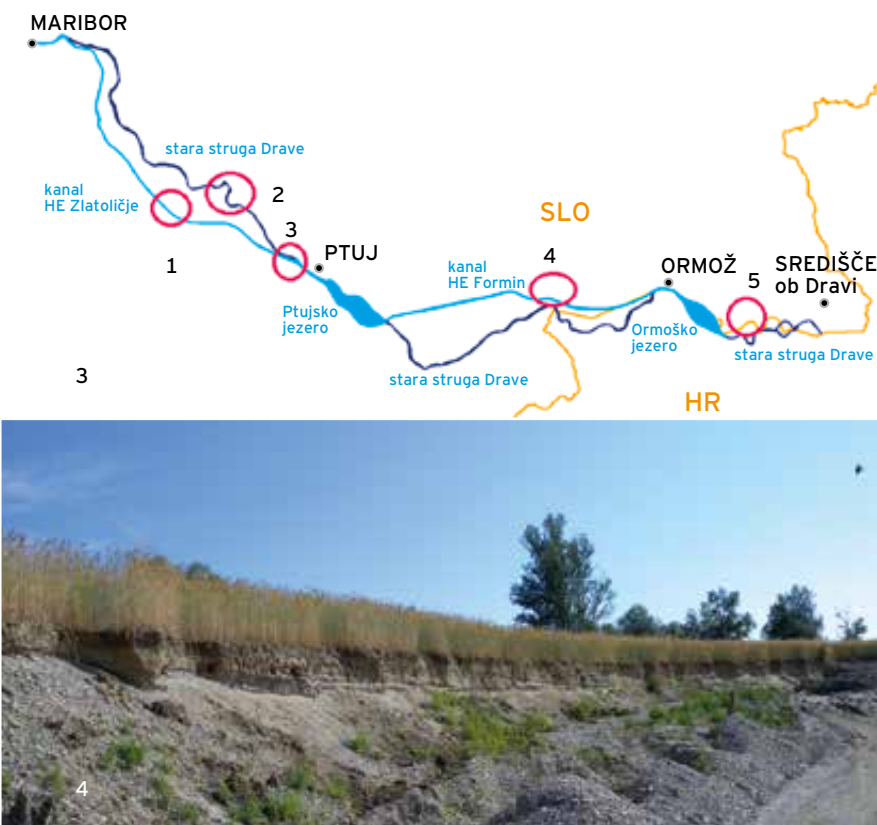

breguljke ne zasedejo. Razlog tiči v plenjenju mladičev. Manjše kolonije, do 25 osebkov, so manj uspešne, saj je verjetnost preživetja v času plenjenja ujed v veliki meri odvisna od obrambne reakcije kolonije – velika jata breguljk se spreletava sem ter tja pred steno in tako zmede plenilca. To je tudi razlog, da je treba pripraviti čim daljše stene, seveda kolikor dopušča teren.

Akcija »Priprava rečnih brežin za gnezdenje breguljke« je bila uspešna

V letošnjem letu smo v sklopu projekta Obnova rečnega ekosistema nižinskega dela Drave v Sloveniji (LIFE11 NAT/SI/882) očistili zaraščene in zasute brežine reke Drave. S tem smo izboljšali gnezditveni življenjski prostor za breguljko in vodomca (*Alcedo atthis*). Lokacije posegov v brežino reke Drave so bile ob kanalu HE Zlatoličje, brežine Drave v bližini Starš, nizvodno od Zumrove jame, brežine stare struge Drave v bližini Središča ob Dravi in v gramoznici Jurkovec v neposredni bližini Ormoških lagun. Skupna dolžina sten, ki smo jih pripravili za gnezditve breguljk in vodomca, je bila približno 400 metrov. Akcije ureditve gnezditvenih sten na območju Drave med Mariborom in Ptujem se je udeležilo 19 prostovoljcev, stene v bližini Središča ob Dravi je pripravljalo 22 prostovoljcev, v gramoznici Jurkovec pa pet.

Na ornitološkem taboru Drava 2013 smo popisovali breguljke

Tabor je potekal v sklopu projekta LIVEDRAVA. Namen ornitološke skupine, ki je popisovala breguljke, je bil ugotoviti velikost njihove populacije na območju reke Drave od Maribora do Središča ob Dravi. Kolonije breguljk smo popisali na petih lokacijah, in sicer ob kanalu reke Drave v Zlatoličju, kjer smo našli 112 aktivnih rogov, ob reki Dravi v bližini Starš in Zlatoličja 179, v gramoznici Jurkovec je gneznilo 85 parov breguljk, ob sotočju reke Drave in kanala Drave pa 90. Največja kolonija je bila ob kanalu

Drave v bližini HE Formin. Na tem mestu je reka v poplavi novembra 2012 naredila okljuk. Nastala je naravna vertikalna peščena stena v dolžini 400 metrov, v kateri je gneznilo 344 parov breguljk. Skupno število aktivnih rogov na območju reke Drave je tako bilo 810.

Glede na število breguljk na Dravi v obdobju od 2000 do 2010, ko je gneznilo med 100 in 400 parov, lahko ugotovimo, da je bilo leto 2013 zanj uspešno, saj je na območju od Maribora do Središča ob Dravi gneznilo več kot 800 parov.

Izbor življenjskega prostora črne štorke

// Damijan Denac

Leta 2013 smo na DOPPS-u opravljali študijo rabe in izbora življenjskega okolja črne štorke (*Ciconia nigra*) na območju Mure. S to ekološko raziskavo želimo ugotoviti, katera življenjska okolja so zanj ključna, kako jih uporablja in kakšen obseg teh okolij potrebuje za gnezdenje. Delo je obsegalo pregled del, ki obravnavajo ekologijo črne štorke, vzpostavitev stikov s tujimi raziskovalci črne štorke, poizvedbo pri lokalnih poznavalcih, iskanje gnezd pred olistanjem dreves, opazovanje svatovskih letov, iskanje prehranjevališč in opazovanje na prehranjevališčih, snemanje z avtomatsko kamero in poskus ulova ter telemetrije odraslega osebk. Pri slednjem zaradi visoke vode in razpršenosti prehranjevališč v letu 2013 nismo bili uspešni. Zbrali smo 29 opazovanj, naredili več posnetkov z avtomatsko kamero in zaključili, da na raziskovanem območju gnezdi 2-3 pari črne štorke. Raziskavo nadaljujemo v naslednjem letu. Preliminarne

3: Območje reke Drave med Mariborom in Središčem ob Dravi je bilo raziskano v času ornitološkega tabora. Mesta, kjer so zabeležene kolonije breguljk, so označena s krogom.

4: Peščena stena, ki je nastala med poplavami leta 2012 ob kanalu Drave v bližini naselja Formin, meri kar 400 metrov, v njej pa je letos gneznilo 344 parov breguljk. foto: Dominik Bombek

1: V raziskavi rabe in izbora življenjskega okolja črne štorke (*Ciconia nigra*) na območju Mure je DOPPS zbral 29 opazovanj in ugotovil, da na raziskovanem območju gnezdi 2-3 pari. foto: Tone Trebar

1: Udeleženci, mentorji in somentorji 3. Pomurskega ornitološkega vikenda pred »eko učilnico« OŠ Puconci. foto: Monika Podgorelec

2: Mladi so v treh dneh v Puconcih in okolici popisali 58 vrst ptic, med katerimi je vredno posebej omeniti vinskega drozga (*Turdus iliacus*). foto: Miha Krofel

3: Ob »eko učilnici« na prostem so namestili gnezdilnico in prislunili navodilom za njeno pravilno namestitve. foto: Gregor Domanjko

rezultate smo predstavili na Dravskih elektrarnah 11. novembra 2013 skupaj z raziskovalci drugih skupin – CKFF, Lutra, ZZRS. Zahvaljujemo se vsem našim članom in zunanjim sodelavcem, ki so pomagali pri terenskem delu: Barbara Robnik, Barbara Vidmar, Bine Bozovičar, Boštjan Deberšek, Cvetka Marhold, Darko Lorenčič, Denis Cizar, Domen Robič, Franc Kosi, Gregor Domanjko, Jasmina Filipič, Jernej Perša, Jože Ledinšek, Jure Perša, Kristjan Malačič, Leopolda Robič, Matjaž Premzl, Mojca Podletnik, Monika Podgorelec, Sabina Povhe, Sarah Robič, Špela Goricki, Tamara Karlo, Tilen Basle, Zoran Norčič.

Ptice Puconcev in okolice 2013 3. Pomurski ornitološki vikend

// Monika Podgorelec

Že konec septembra sem nestrpno klikala po spletu, da bi se seznanila z vremensko napovedjo za mesec oktober, in si v mislih želela: »Naj bo letos lepo, naj bo lepo«. In v nasprotju z lanskim letom, ko nas je presenetila celo snežna ploha, smo na letošnjem 3. Pomurskem ornitološkem vikendu med 25. in 28. oktobrom res imeli čudovito indijansko poletje. Tako je bil izpolnjen tudi bistveni predpogoj za uresničevanje ciljev ornitološkega vikenda: naučiti otroke na terenu opazovati in prepoznavati najpogostejše ptice okoli njihovega doma, poudariti pomen telesne dejavnosti v dobi računalniške tehnologije in otroke prepričati, da se da tudi brez računalnika, pametnega telefona ali tabličnega računalnika preživeti prijeten in nepozaben dan v naravi, v družbi enako mislečih vrstnikov.

Enajst članov Pomurske sekcije DOPPS (mentorjev in somentorjev) je uvodni vikend letošnjih krompirjevih

počitnic preživel v družbi osemnajstih osnovnošolcev petih pomurskih osnovnih šol; za tri mlade Štajerce smo letos naredili izjemo in tudi njih sprejeli medse. Mladi so spoznavali in popisovali ptice v Puconcih in njihovi bližnji okolici, daleč kot so jih pač nesle noge, naša »baza« pa je bila Osnovna šola Puconci. Za letošnji ornitološki vikend bi lahko rekli, da velja rek »v tretje gre rado«, saj ocenjujemo, da je bil najboljši med pomurskimi ornitološkimi vikendi doslej. Udeležilo se ga je največ osnovnošolcev in največ (so)mentorjev, trajal je najdlje (skoraj štiri dni), popisali smo največ vrst ptic v primerjavi s predhodnimi vikendi, gostila nas je moderno opremljena šola z »eko učilnico« na prostem in, kot že rečeno, tudi vreme nam je bilo naklonjeno.

Delo na ornitološkem vikendu je potekalo v petih skupinah, in sicer na teme Ptice okoli nas v kmetijski krajini – v gozdu – v naseljih, načini opazovanja in popisovanja ptic ter ptice okoli nas ponoči. Mladi z mentorji in somentorji so v treh dneh v Puconcih in okolici popisali 58 vrst ptic, med katerimi je vredno posebej omeniti malega sokola (*Falco columbarius*), vinskega drozga (*Turdus iliacus*), črno vrano (*Corvus corone*), kozico (*Gallinago gallinago*), trstnega strnada (*Emberiza schoeniclus*) in repnika (*Carduelis cannabina*).

Poleg bolj resnega dnevnega terena so mladi izkusili tudi nekaj zanje posebnega: zjutraj so imeli ptice skoraj dobesedno na dlani, ko so spoznali metodo obročkanja ptic, zvečer v temi pa so se skupine odpravile peš v bližnje gozdove na popis lesne sove (*Strix aluco*). Popoldnevi in večeri so bili bolj sproščeni in družabni. Takrat smo se odpravili na izlet na Ledavsko jezero, namestili gnezdilnico in krmilnico ob »eko učilnici«, dekleta so šivala pisane sovce in ustvarjale ptičke iz modelirne mase ter jesenskih plodov, fantje pa so se neutrudno podili za nogometno žogo. V nedeljo so skupine svoje novo pridobljeno znanje preizkusile tudi v tekmovanju prepoznavanja ptic (»mini Ptičariadi«). Za konec smo se nagradili